

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De sp[irit]us[an]cto et voce patris ca. xxxiiij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Euangelica

Ubi ergo baptizaret iohannes

interrogaret eum. Tu quis es? Et confessus est se neque christum esse. quod opinio publica habebat. nec heliam. nec prophetam. Et dixerunt. Quid ergo baptizas. Querierat de helia: et sub nomine prophete de heliseo quod in his duobus precesserat figura baptismi. et de baptismo christi legerat in prophetia ezechielis. Effundam super vos aquas mundas. Et ideo putabatur ad alium non pertinere baptismum et respondit. Ego quidem baptizo in aqua. Sed autem vestrum stat quod vos nescitis. ipse baptizabit vos in spiritu sancto et igne. In spiritu in baptismo. in igne in penitentia. Nec in bethania facta sunt trans iordanem ubi erat iohannes baptizans.

Potest figurari baptismus iohannis in capitulo ultimo anni baptismi. In sabbato anni ramos palmarum puerorum capti in ungebant oleo et abluiebant: ut nulla macula ibi remaneret. ita in baptismo omnia peccata delentur: et hoc in signum faciebatur.

De iesu baptizato. **Ca. XXXIII.**

Ubi venit iesus

in galilea in iordanem ad iohannes ut baptizaretur ab eo. Tres fuerunt causas per quod cur baptizaretur iesus a iohanne. Ut baptismum iohannis approbaret. Ut omnem humilitatem impleret et implendam doceret. Ut tactu sui corporis vim regeneratiua committeret aquis. et si forte non statim de vi enim et institutione baptismi triplex est opinio ut in sententijs habet. Et ipse iesus erat incipiens quasi anno. xxx. id est tricesimum annum inceperat. cuius annis diebus eiusdem anni peractis. Et fin hoc vixit iesus tamen triginta duobus annis et dimidio. quia eadem die reuoluto anno conuertit aqua in vinum. et in sequenti pascha. id est in pascha tricesimi primi anni incarceratione iohannis. et in pascha sequenti. id est tricesimo secundo anni dimissionis collarum est. et in tertio pasche. id est tricesimo tertio anni passus est dominus. et ita vixit dominus triginta duobus annis integris et de. xxxiij. quantum fluxit temporis a natali usque ad pascha. quod per dimidio anno computat Chrysostomus tamen dicit eum iam compleuisse tricesimum annum. in omelia decima in mattheu sic dicens. Post triginta annos venit iesus ad baptismum: legem. ve-

terem soluturus. Propterea usque ad hanc etatem (que omnia sol et capere peccata) in legis obseruatione permansit ne quis diceret: ideo illum soluisse legem. quod cum non potuisset adimplere. et infra. Per triginta annos iustitiam legis adimpleuerat. et tunc venit ad baptismum euangelium docturus. quasi cumulum cunctis obseruationibus legis imponens. Hoc autem dicit Chrysostomus occasione illius ubi quod dixit dominus. Sic decet nos implere omnem iustitiam. Et fin hac opinionem vixit triginta tribus annis integris. et tamen de. liij. quantum est a natali usque ad pascha. Iohannes autem prohibebat iesum dicere. Ego a te debeo baptizari et tu venis ad me. Cur dicit se baptizandum iohannes. si iuxta sanctificatus et mundatus erat ab originali. vel saltem in circumcisione? Sed per se generum humanum intellexit. quod homo per te debet mundari. Vel quantum ad plenitudinem mundationis se adhuc mundandum dicit. quod etiam tam mundatus. per sanguinem christi plenus erat mundandus. sic quod accepto efficaci medicina per quam curatur dicitur: per effectum plenitudinem curandus. Cui iesus. Sine modo. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. id est superabundantem humilitatem. Est enim debita humilitas subdere se maiori propter deum. abundans subdere se pari. superabundans subdere se minori. quod. Ideo modo subdo me tibi minori ne dedignentur maiores a minoribus baptizari et regi.

Quod intelligens iohannes baptizatus est iesus tertio lapide a hiericho

De spiritu sancto et voce patris.

Capitulum XXXIII.

Factum est autem

cum baptizaretur fere omnis populus terre illius. et iesu baptizato et orate per baptismum ascendit iesus de aqua. Et ecce aperti sunt celi. id est inestimabilis splendor factus est circa eum. ac si celo aereo et sidereo referatis: splendor celi empyrei terris infunderetur. Et spiritus sanctus in corporalitate specie columbe venit: et sedit super caput eius quod pacto officio suo: in pacentem materiam rediit unde supra fuerat. Et tunc agnouit baptismum quod

Ob hoc fuerunt heretici qui dicerent solo die epiphanie debere baptizari: nec dari spiritum sanctum si quis alio die baptizaretur. Ob quam heresim vniuac?

dixit se ante nescisse, q̄ sc̄z ch̄us sol̄ baptizaret. i. potestate baptizandi alijs daret, qui enī miserat eum ante baptizare euz sollicitam duceret vitam: etiā dixerat ei simul tos baptizabls s̄z in illos sup̄ que videret sp̄m̄ descendente et manente h̄ sol̄ ē q̄ baptizat in sp̄s̄cto Et ecce vox p̄ris audita est de sublimi. Tu es fili⁹ me⁹ dilect⁹ i te p̄placuit mihi Usq; post vocē h̄ac credit̄ durasse splendore z columbā sedisse sup̄ caput ei⁹, qd̄ ali⁹ evangelista dicit. Hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi p̄placuit. idē est sensus. i. in te z p te placitū meū gerere p̄stituit.

De iesu ieiunio et tentatione.

Caplm. XXXV.

Inc iesus du

tctus ē a sp̄s̄cto q̄ eū designauerat in deserto, z cū ieiunasset. xl. dieb; et. xl. noctib; postea esuriit. Douebat̄ diabol⁹. xl. dieb; ieiunio. Sciebat tot dieb; aq̄s diluuij effusas: exploratā terrā p̄missio nis. p̄ moysen legē a deo datā. filios israel iheremo tot annis pane angeloz vixisse Cū vero sensit dñm̄ esurire: qd̄ nō legit̄ moysē vel helia: accessit vt tentaret si posset euz deijcere in peccatum, et vt exploraret an esset dei fili⁹, qz audierat vocē h̄ac h̄ic est fili⁹ meus dilect⁹, que sciebat qñq; ventur; et se per eū potestate amissurū sed vsq; ad iudiciū futurū nō expectabat. Tentauit autēz eū in eiusdem trib; q̄b; adā deiecerat: s̄z nō ordine eodem. Primo in gula, vt esurientes panē vidēs immoderato cibi appetitu accēderet. Secdo de auaricia, vbi sup̄ montē ostēdit ei oīa regna mūdi. i. exposuit ei gloriā mūdi. Tertio de superbia, vt iactanter se ostēderet filiū dei. Tūc abiecit eū dñs: et cōsummata oī tēptatione ad quaz venerat: recessit a dño lucifer ad tps̄ tēpore passionis redijt: timore mortis putās eū deijcere. Tūc autē oīno deuict⁹ religat⁹ ē in inferno. In dieb; antichristi sol uend⁹ fm̄ apocalypsim iohannis Credendus est autē diabol⁹ hominis assumpsisse formaz

in qua dñm̄ circumducere et colloqui poss; ei. Vtrū autē extremo die ieiunij solo oīnes facie fuerint tentationes. an per aliquot dies sequētes separatim: nihil interest nostra scire. Ieiunauit autē dñs i deserto, qd̄ ē inter hierusalē et hiericho Exemplo sane ipsius hic numer⁹ dierū in ecclia penitentialis ē vnde et post epiphaniā nō statim ieiunat ecclia. s̄z circū p̄ xl. dies. q̄si ip̄o tpe ieiunij sui cōsecutiū ieiunij dñici significās. Ob h̄ q̄z vt p̄ penitentia ostendatur ascendere ad requiē sicut q̄dragenar⁹ ascendit ad quinquagenariū. Est enī numer⁹ sup̄abundans. Et p̄gregatis oīb; suis p̄tib; p̄parib; ascendit ad quinquaginta.

De prima vocatione discipuloz.

Caplm. XXXVI.

Adam die sta

q̄ bar iohannes z et discipul⁹ ei⁹ duo, q̄rū vn⁹ erat andreas: z videns ielūm̄ abulante, dixit. Ecce agn⁹ dei ecce q̄ voluit p̄ctā mūdi. Ob h̄ illi duo discipul⁹ ei⁹ secuti sunt iesum vt viderent vbi maneret: et manserūt apud eū die illa. Inuent⁹ autē andreas simonē fr̄m̄ suū dixit ei. Inuentim⁹ messiam, qd̄ est interpretatū ch̄us Ch̄us grece latine vnc⁹ Et duxit eū ad iesum. Intuitus euz iesus dixit. Tu es simon bariona, tu vocaberis cephas, qd̄ interpretatur petrus Bariona hebreū est et sonat filius ioanna cōpositum ex integro z corrupto Cephas hebreū ē et syriū. Petrus grecuz et

Quare agnum vocauit determinat subdens, q̄ tollit. i. venit vt tollat p̄ctā mūdi. q̄a p̄ peccat⁹ tollēs pasca nostrū immolatus ē xp̄s. Vel q̄ agn⁹ grece d̄: ab agno non qd̄ est piū, v̄ latine ab agnoscendo: quia i magno grege solo balatu agnouit matrē Jō. p̄pe p̄ p̄p̄sione agn⁹ d̄: q̄a libi plus donās nob̄ pacem agnouit patris obedientia z matris cura. Et hec est vna cā cur in immolatione altaris d̄: ter agn⁹ dei q̄si agne q̄ agnouit patre miserere nobis.